

BOGANMELDELSE:

Velkommen til fremtiden

Ny bog sætter fokus på fremtiden i sundhedsvæsenet og diskuterer, hvordan den digitale dimension kan forme den moderne Doktor Hansen.

Andreas Pihl og Michael Skov Hejmadi tager læserne – og Doktor Hansen – med ind i en innovativ teknologisk fremtid med fokus på tidsoptimering, mere kontakt med de 'rigtige' patienter og mindre overdiagnostik til alle de andre. Det er inspirerende og motiverende læsning, som allerede nu er et skridt fra at halte bagefter den hurtige teknologiske udvikling.

Vi har vist efterhånden alle forstået, at sundhedsvæsenet er presset. I medierne kører historier om lange ventelister og et stigende antal (overskredne) udrednings- og behandlingsgarantier. Vi hører historier om flaskehalse på kræftpakker, der medfører så stor risiko for fejl- og underbehandling, at sundhedsministeren kommer med kritiske udtalelser, og cheflæger opsiger deres arbejde i frustration over ikke at kunne behandle de rigtige patienter på det rigtige tidspunkt.

Blandt emnerne af relevans for almen praksis er de manglende hænder, en stigende ulighed i Vandkantsdanmark, et stort politisk ønske om flere

praktiserende læger og en ny sundhedsstruktur, som måske (ikke) vil gavn patientforløbene i det nære sundhedsvæsen. Sundhed er på alles læber.

Sundhed eller sygdom?

Netop konceptet 'sundhed' er et af de temaer, som denne bog forsøger at få os til at tænke over. For ifølge forfatterne er vi læger ikke uddannet til at varetage og optimere sundhed. Næh, vi er trænet til at opdage og behandle sygdom, når den opstår. Hvorfor skal vi spille tid og kræfter på sundhed, raske borgere, unødvendige undersøgelser og besværlig dokumentation? Og spørgsmålet bliver endnu mere aktuelt, når kunstig intelligens kan hjælpe os med at understøtte udredningen og behandlingen af de rigtige patienter så tidligt i sygdomsforløbet som muligt. Bogen provokerer fabelagtigt med spørgsmålet: Hvor sunde har vi egentlig lov til at være på det offentlige regning?

Med flotte metaforer maler introduktionen billedet af nutidens sundhedsvæsen, som strækker sig (alt for) langt for at rumme alle borgere – så langt, at systemet er ved at bryde.

Idéen om, at 'alle har ret til at gå til lægen' angribes med flere eksempler på sunde og raske borgere, der gerne vil være endnu sundere eller tjekkes for en sikkerheds skyld. Og det er relevant for læserne at forstå, at dette desværre er hverdagen for mange af os læger. Hver dag er der sunde og ra-

ske borgere, der booker tid til unødvendige undersøgelser i almen praksis. Bogens angrebsspunkt går blandt andet på, at hvis disse kontakter kan mindskes eller endda fjernes, kan almen praksis bedre rumme de socialt udsatte og syge patienter, som har et reelt behov for lægehjælp. Det taler netop ind i den aktuelle politiske tidsånd.

Som forfatterens tidligere bog tager denne bog også udgangspunkt i vores allesammens kære Doktor Hansen fra Matador. Den type læge, vi alle gerne vil være. Den læge, som har et dybt kendskab til sine patienter, som svarer, når der kaldes, og som behandler de syge, når der er behov. Bogen leverer et spændende og relevant fremtidsscenario, hvor vores tids Doktor Hansen – i bogen kaldet Louise – kan få hjælp af tidens teknologiske udvikling, såsom kunstig intelligens og wearables, til at visitere mellem de 'raske' og de 'muligvis syge' patienter.

Handlingen foregår både nu og om fem år for at give et indtryk af, hvordan teknologien udvikler sig til gavn for sundhedsvæsenet gennem hjælp til at minimere overdiagnostik og overbehandling. Dog får man som læser hurtigt det indtryk, at virkeligheden allerede har overgået fantasien, da mange af de mulige fremtidsscenarier er udviklet i dag og snart er klar til anvendelse i praksis.

Debat om prioritering

Personligt går jeg som læge meget op

i at mindske overdiagnostik og overbehandling. Det kan være trættende, når en maratonløber kommer med knæsmærter, der skal ultralydsscannes, når en veganer vil have målt sin vitaminstatus, eller når den 27-årige gerne vil have en helbredsundersøgelse eller have tjekket sin fertilitet. Jeg tænker, at vi alle kender disse borgere, som forfatterne giver talrige eksempler på.

Ud over anvendelsen af kunstig intelligens til visitation af patienter som disse, lægger bogen op til mere forebyggende behandling og mere relevant patientuddannelse, så flere af de sunde og raske borgere selv kan monitorere og behandle deres skavanker i hjemmet. Det hele handler om prioritering, som er endnu et 'hot topic' i medierne. Hverken forfatterne eller jeg tænker, at borgerne bevidst bruger lægen forkert. Men netop tankegangen om, at 'alle har ret til en tid hos lægen' er det koncept, man som samfund bør prioritere at forebygge på. Alle skal lære at bruge lægen rigtigt – og kun, når det er nødvendigt. Det skal fremtidens teknologi hjælpe os med.

Man kan som læser – og læge – undre sig over, at der findes færdigudviklede digitale værktøjer, som vil kunne aflaste os gevaldigt i hverdagen, men som endnu ikke er i brug. Hvorfor ikke? Bogens forfattere foreslår, at det er et problem, at vi er selvstændige virksomheder, som hver især skal finde tiden til at lære og implementere disse værktøjer. Det tager tid væk fra patienterne. Så hvor er incitamentet? Og støtten? Ifølge en kilde i bogen tager det i gennemsnit 17 år at indføre en ny behandling eller et nyt værktøj. Det duer ikke i et presset sundhedsvæsen.

Generobre nærværet

En af de stærkeste sætninger i bogen, som stadig giver rungende genklang i mit hoved, er idéen om, at vi 'skal generobre nærværet i læge-patient-re-

lationen'. Sætningen står klart, fordi det netop er det, som mange af os gerne vil prioritere i konsultationen, men typisk hindres vi af dårlige IT-løsninger og dumme 'klik', som kræver vores tilstedeværelse foran skærmen, mens vi snakker med patienten. Det giver en dårlig relation. Ifølge bogen giver den aktuelle digitale udvikling, særligt inden for kunstig intelligens, mulighed for at tage et opgør med dette, så vi igen kan prioritere nærværet!

En af de digitale løsninger, som bogen bl.a. nævner, er tale-til-tekst-programmer, som nærmest kan erstatte journalskrivning, fordi den genererer teksten selv ud fra kontekst og samtale. Det værktøj har jeg selv været med til at afprøve til DSAM's repræsentantskabsmøde, hvor der blev 'lyttet' og skabt et referat fra dagens oplæg og diskussioner – med ret stor præcision. Jeg giver forfatterne ret i, at det kan give nærværet sin rette plads i konsultationen. At værktøjet så også selv opdager, at der skal laves en henvisning, som den i øvrigt selv udfylder og skriver, ville være et drømmescenarie for mange af os, som finder det drænende at skrive lange 'korrekte' henvisninger af frygt for at få henvisningen afvist af hospitalet.

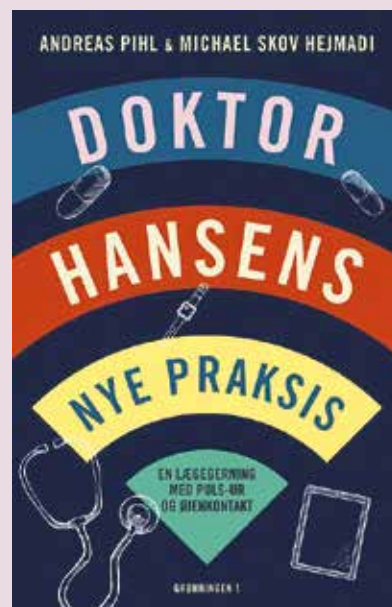
Tidlig diagnostik

Bogens øvrige temaer omhandler, at kunstig intelligens (og de tilhørende værktøjer og wearables) kan bruges til at diagnosticere borgerne, før de selv eller deres læge opdager symptomerne. Snart vil vi få koblet et kamera og en mikrofon på journalsystemet og på laboratoriekort, diagnosekort og FMK. I vores fremtidige konsultationer vil vi kunne koble det med bittesmå spor af tidlige sygdomsstadierne af f.eks. demens, kroniske og psykiatriske lidelser. Se, det er smart! Måske kan teknologien udvikles til også at inkludere gadgets i hjemmet, der aflæser strømforbrug, indkøbskurven og vores sociale adfærd? Og

på den måde give lægen en langt større diagnostisk fordel? Det kan lyde som en fjern fremtid, men der findes allerede digitale toiletter og afløb, der kan spore blod, bakterier og virus.

Forfatterne tydeliggør de fantastiske muligheder, der kan være for fremtidens visitation, diagnostik og behandling for alle os Doktor Hansen'er i sundhedsvæsenet. Men vi skal være med i processen, og det kræver indblik i jura og teknologi på et helt nyt niveau, som vi alle bør lege med i.

Denne provokerende og inspirerende bog bør være obligatorisk for alle i sundhedsvæsenet. Den bør være pensum på medicinstudiet, og den kan med stor fordel læses af maratonløberen, veganeren og den 27-årige, så vi allerede nu kan generobre tiden til den vigtige relation mellem lægen og den 'syge' patient. //

TITEL: Doktor Hansens nye praksis

FORFATTERE: Michael Heimadi & Andreas Pihl

UDGIVELSESDATO: 06-05-2024

ISBN13: 9788773391716

FORLAG: Grønningen 1